

Redacția și Administrația:  
Strada Timișorii Nr. 7.

TELEFON  
interurban, local și comitatens  
Nr. 20.

Adresa telegrafică:  
„DRAPELUL“ Lugoj.

Manuscrite nu se înapoiază

Scrisori nefrancate se refuză.

Proprietar-editor: Dr. Valeriu Branisce.

ORGAN NATIONAL-POLITIC.

Redactor responsabil: Dr. Corneliu Jurca.

# DRAPELUL

APARE:  
MARȚI, JOI și SÂMBATĂ.

Prețul de abonament:

Pentru Monarchie: pe 1 lună 1 cor.  
pe 3 luni 2 cor. pe 6 luni 6 cor. pe  
anul întreg 12 cor.; pentru România  
și statele uniunii postale: 20 franci  
pe an.

INSERTIUNILE  
se acordează conform tarifului.  
Un număr singuratic 10 bani.

## Procesele noastre.

Lugoj, 5/18 April 1905.

Scurt! A combate proiectul lui Berzeviczy înseamnă a agita contra Maghiarilor, căci acest proiect este sinteza indrituitelor postulate ale statului maghiar.

A luă la răfuială năsdriavaniile debitate de Bánffy, deși sunt în vedită contrazicere cu legile pozitive și cu legalitatea peste tot. Este iarăși agitațiune contra naționalității maghiare, căci baronul Bánffy intrupează o parte din aspirațiunile poporului maghiar.

Acuzatorul public ne-a spus aceste franc și fără perdeă, iar jurații au aprobat pe deplin punctul de vedere al acuzatorului.

Cinci articoli au fost incriminați și cinci întrebări s'au pus juraților. Și toate cinci concludau în agitațiunea poporului român contra Maghiarilor, deși în nici unul din articoli n'a fost vorba nici de Maghiari și cu atât mai puțin de agitațiunea poporului român contra poporului maghiar.

Verdictul juraților a fost uniform la toate cinci întrebările. Cu mai mult de 7 voturi s'a răspuns la fiecare articol, că conține agitațiune contra poporului maghiar și s'au declarat acuzații vinovați de delictul agitării naționalității române contra Maghiarilor. Domnii Dr. Cornel Jurca și M. Gașpar în câte două cazuri, iar dl Dr. Ștefan Petrovici în un caz.

Și tribunalul încă a declarat din partea sa pe acuzați de vinovați și a măsurat pentru cei cinci articoli incriminați o pedeapsă de 2 ani reclusiune și 1000 cor. amendă în bani.

Dl Mihail Gașpar e condamnat la 10 luni temniță de stat și 400 cor. pedeapsă în bani.

Dl Dr. Cornel Jurca la 8 luni temniță de stat și 400 cor. pedeapsă în bani, ear

Dl Dr. Ștefan Petrovici la 6 luni temniță de stat și 200 cor. pedeapsă în bani.

Eată rezultatul pertractării.

N'am mers cu iluzii la această pertractare și deși ne știam pe deplin nevinovați de delictele ce ni-se impută, căci avem deplina conștiință a faptelor ce săvârșim, totuși am cam știut ce ne așteaptă.

Cu toate aceste am avut parte de surprinderi.

Dl procuror, acuzatorul public, și-a permis un limbaj pe care nu-l putem caracteriza mai de aproape decât ca un eflux al celei mai insolente ure contra noastră. A agitat în fel și formă. Ne-a pus în vedere chiar și «furor hungaricus», obezi și furci pentru a ne dripi.

Și pentru ce toate aceste?!

În duplică ne-a spus-o. L-a scăpat gura ori a spus-o anume, nu știm. Dar fapt este, că ne-a dat o explicare, care trebuie să fie fixată.

Dl procuror a făcut aluziune la actualele frământări politice din jurul nerezolvatei crize și la lupta ce are să o susțină poporul maghiar pentru eluptarea postulatelor sale. Și în lupta aceasta are poporul maghiar trebuință de liniște interioară. După ce însă în toate părțile locuite de Români ale țerii se observă o mișcare a poporului, trebuie dela început pus zăgaz acestei mișcări, trebuie suprimat totul ce ar putea împiedeca poporul maghiar în lupta pentru drepturile sale, trebuie «statuit exemplum» ca să taie Românilor pofta de a se mișca atunci când pentru politica din Budapesta este incomodă această mișcare.

Și aceste explicări ale d-lui procuror se acoper pe deplin cu produsele presei șoviniste din ultimele zile, așa încât în acest caz nu avem să tragem la îndoială sinceritatea explicării ce ne-a dat dl acuzator public.

Scurt zis, avem de a face aici cu cazul suprimării drepturilor cardinale ale țerii, pentru ca șovinismul să poată mai în tihnă storce dela Viena mult declinatele postulate.

Libertatea de presă este un drept cardinal al constituționalismului parlamentar ca și dreptul liberei întruniri.

Dar aceste drepturi se reduc pentru noi la zero, căci noi nu ne putem întruni decât cu voia înaltei stăpâniri și nu putem discuta la aceste întruniri decât ceea-ce ne permite înalta stăpânire.

Și earăși nu ne este permis a luă la critică nici pe baronul Bánffy, nici șovinismul și nici mucegăitul proiect al lui Berzeviczy, căci toate aceste nu înseamnă altceva decât a comite delictul agitării contra naționalității maghiare.

Astfel apoi suntem scoși și din cadrele vieții constituționale și lipșiți și de libertatea cuvântului vorbit și scris. Și toate aceste pentru a accelera deslegarea crizei în sensul dorit de șoviniști.

Fatală miopie!

Vom suportă liniștiți consecvențele verdictului și sentenței dela Timișoara. E mare jertfa ce aducem. Dar o aducem cu fruntea ridicată și suflet împăcat, căci chiar nemărginita insolentă a acuzatorului public ne-a dovedit, că nu poate invoca dreptatea și legea pe partea sa, ci numai ațigărea in-

stinctelor de rassă, cari în o țară poliglotă, cum este Ungaria, înseamnă deadreptul provocarea inevitabilei catastrofe.

Și acest mod insolent de acuzare al acuzatorului public ne-a surprins tocmai în actuala fază a crizei, când ar trebui să fie logic, ca pătura inteligentă a poporului maghiar să înțeleagă, că fără noi nu se poate eluptă cu succes nici independența țerii și nici pune pe baze trainice viața publică a țerii.

Timișoara, 4/17 April 1905.

— Raport special —

Precis la orele 9 ne-am prezentat în societatea acuzaților Dr. Ștefan Petrovici, Dr. Cornel Jurca și Mihail Gașpar și a apărătorului Coriolan Bre-diceanu la tribunal. Eră încă puțin public. Jurații se adună anevoe.

În curând își face apariția și acuzatorul public Paul J a k a b f f y, bărbat încăruntit înainte de vreme și vedit nervos.

Președintele tribunalului, Bela Salac bătrân cărunt cu față simpatică își ia locul și arangează acte. Încet, încet începe să vină și public, luând loc în partea rezervată a salei. Nu este trebuință de bilet de intrare. Inteligența are intrare liberă, țerani sunt opriți.

La masa presei, afară de ziarole din loc, este reprezentată «Tribuna» dela Arad prin dl S. Bocu și, bine înțeles, ziarul nostru.

La orele 9<sup>15</sup> apare tribunalul (Preșident Bela Salac, votanți Francisc Paraszty și Dr. Ioan Szász) în sală și președintele deschide pertractarea admoniând publicul să nu turbure cu aprobări ori desaprobări mersul pertractării.

Cheamă acuzații și după ce ia obiceiul național, le designează locul pe banca acuzaților.

Se cetește lista juraților. Din cei ordinari sunt 27 de față. Pe unul îl absolvă din cauză de morbo.

Acuzații declară, că nu uzează de dreptul a respinge jurați. Procurorul însă uzează de acest drept și epuizează acest drept respingând îndată la început 7 jurați sorșiți.

Președintele declară curtea cu jurați constituită. (Între jurați nu este nici un Român).

Curtea de jurați se constituie din cetățenii: Ioan Kassay, Iuliu Koncsek, Max Lövy, Ludovic Lenkey, Rudolf Karrasz, Ludovic Hilt, Eduard Klempay, Mauriciu Feierlicht, Iosif Krayer, Dr. Géza Korniss, Stefan Ferenczy și Emil Lovag.

Jurații depun jurământul.

Președintele dispune cetirea actului de acuză.

Actul de acuză.

Dat din 27 Februarie 1905 și semnat de procurorul regesc J a k a b f f y conține aproape numai parafrizarea pasagelor incriminate și reproduce ungurește în o traducere superficială și foarte defectuoasă.

Se susține acuza contra d-lui Mihail Gașpar diacon în Lugoj ca au-

tor pentru articolii secundari «Ne trebuiesc fapte (Nr. 97) și «Care e ținta?» (Nr. 99) incriminate fiind în deosebi următoarele pasaje:

Din «Ne trebuiesc fapte»:

«Starea actuală seamănă cu un cimiter întins, în care un popor menit a fi mare în lume și-a îngropat speranțele sale, și-a îngropat toate doririle lui. Nimic nu conturbă tăcerea — vâlul urât al indolenței ne-a cuprins pe toți — căci nu ne mai mișcăm. Pentru Dumnezeu! Aceasta să fie oare urmarea sângelui vărsat de strămoși, urmarea faptelor mărețe, cari au luminat continentul Europei bătrâne?! Acum să predăm steagul purtat cu atâta glorie în noianul vremilor — ar fi o rușine, ar fi o pată, care ar conturbă liniștea părinților adormiți în credința, că suntem vrednici de a fi urmașii lor».

«... am ajuns acolo, încât azi în această țară — străină de noi prin purtarea ei — noi Români reprezentăm heloții Spartei, față de cari totul e permis».

«În numele trecutului sfânt și glorios, în numele strămoșilor, cari nu vor putea dormi în pământul părăsit mișelește de nepoți — să ne trezim!»

«Timpul, în care trăim, cere dela un popor, care ține la viață — fapte! Să desbrăcăm rugina ce pare, că ne-a amorțit membrele, atât de temute în trecut. Să ne aducem aminte, că fără jertfe nu se poate nimic, iar jertfele se aduc numai prin fapte.

«Faptele numai ne vor putea duce la mărire, după cum iarăși numai dânsule ne pot pregăti mormântul.

«Să dăm deci la o parte neînțelegerile, cari ne sfășie, și veleitățile confesionale, cari ne duc la ruină, și să ne organizăm, să fim pregătiți, căci în față ne stă înspăimântătoarea lozincă: A fi sau a nu fi! E timpul suprem ca să astupăm abisul cel mare ce desparte opinca de ghetetele de lac, să ridicăm cu adevărată iubire de neam poporul la noi, să-l însuflețim, să-l pregătim, ca mână în mână cu el să putem primi cu demnitate mânușa aruncată în fața noastră strigând: «Acum putem vorbi».

«Până atunci însă nu. Poporul însă îl putem atrage numai cu fapte, căci ele atrag, pe când vorbele numai mișcă.

«Fapte să-i arătăm și el va fi cu noi. Și când ca un zid puternic mili-oanele lui vor sta la spate gata de a ne sprijini măcar și în contra iadului — atunci noi am învins.

«Fapte dar, căci oameni avem! Fapte, cari să însuflețească inimile amorțite, cari să ridice conștiința umilită a neamului nostru. Organizați odată, închegați în simț și în gândire, noi vom începe lupta, noi vom provoca, fără să așteptăm ca alții să ne provoace. Căci tăria lor azi e numai slăbiciunea noastră. Fapte dar, ca să vadă cu cine stau în față.

«Atunci să vină ce va veni, ne va afla gata, vom ști că:

Horia bea, Horia plătește!»

Din «Care e ținta? ...»

«Scopul este: totul să fie maghiar, oameni, animale, pământ, apă, aer, pâne, îmbrăcăminte, minte, suflet, — cu un cuvânt tot și toate. Dar deoarece paserilor nu le poate porunci să cânte «Jaj de hunczut a nemet», nici anima-



lelor să latre, să urle, să sbiere în limba milenară, a gândit una și bună și 'și-a zis: Dacă nu pot să poruncesc regnului animal, este aici regnul omenească foarte împestrată, acestuia îi voi porunci și 'l voi sili să se supună.

Și așa s'a născut odiosul proiect de învățământ, care pe noi Românii ne-a jignit atât de mult și care ne amenință izvorul vieții noastre: limba...

Contra d-lui *Dr. Ștefan Petrovici*, avocat în Lugoj, ca autor, se susține acuza pentru articolul de fond din Nr-ul 99 și în deosebi pentru pasagele:

«Nu este zi dela Dumnezeu să nu ni-se zică, că agităm în contra statului. Noi am spus-o de repetite-ori, că nu noi suntem agitatori primejdioși statului, ci aceia, cari zi de zi creează și tree în legislația și administrația țerii teorii, ce sunt de natură a produce în popoarele nemaghiare din patrie convingerea, că nu mai pot trăi în comunitate cu Maghiarii».

«Da! Suntem agitatori, însă nu în contra statului, ci în contra nedreptăților, ce ni-s'au făcut și ni-se fac. Da! În acest înțeles suntem agitatori, dar în acest înțeles avem și dreptul și datorința națională și etică să fim agitatori».

Contra d-lui *Dr. Corneliu Jurca* avocat în Lugoj, pentru publicarea articolelor de fond din Nr-ii 96 și 97 sub titlul «De mortuis...» și îndeosebi pentru pasagiul următor:

«Am văzut și am simțit hidra șovinismului stăpânitor urmărindu-ne clipă de clipă în toate manifestările vieții noastre și o vedem și simțim neîntreput sufuleându-se tot cu mai mare îndrăzneală și vătămându-ne tot cu mai mare nemilă viața noastră publică, socială, culturală și religioasă. Balele veninoase ale acestui șarpe hălos — boa constrictor maghiar — ung într'una trupul nostru național și încolăciturile lui ucigătoare tot mai mult omoară puterea de rezistență a națiunii noastre, cu scopul vădit, ca cu atât mai ușor să ne poată înghiți, ca să perim în pântecul lui diavolești.

Vii cu vii, stăm la luptă și — chiar să sprijinească puterea statului, și a iadului, mișelesc scop — luptăm, și lupta Români ne-a aflat, Români ne va lăsa! Dar șovinismului barbar nu-i e destulă lupta cu cei vii, ci ca o hienă flămândă și de mortuis — de cei morți — se leagă, morților în coșciug nu le dă pace, ci și pe morți vrea să-i facă sateliți scopului de desnaționalizare.

Ascultați!

Actul de acuză se încheie cu următoarea concluziune:

«Luând în considerare, că tendința conținutului articolelor citați și în deosebi tendința conținutului citat este fără îndoială aptă a agita naționalitatea română din Ungaria contra Maghiarilor, a trebuit prin urmare să se ridice acuză pe baza §-lui 33 al legii de presă, care stabilește responsabilitățile, contra

Mihail Gașpar, ca autor pentru 2 cazuri,

Dr. Ștefan Petrovici ca autor pentru 1 caz, și

Dr. Corneliu Jurea, ca redactor responsabil pentru 2 cazuri

de agitațiune, circumscrise ca delict în al. 2 a § 172 al cod. pen.»

### Interogatorul și probațiunea.

Mihail Gașpar declară, că este autorul articolelor «Ne trebuie fapte» și «Care e ținta?...»

Declară, că după convingerea sa nu conține agitațiune și nu se simte vinovat.

A scris articolii din incidentul proiectului de lege Berzeviczy.

Dr. Ștefan Petrovici declară, că este autorul articolului de fond din Nr. 99. Nu se simte vinovat.

N'are alta de observat, decât că traducerea e defectuoasă, din care cauză a prezentat o traducere fidelă.

Presidentul declară, că asupra chestiunii se va reveni.

Dr. Corneliu Jurca declară, că nu este autorul articolelor «De mortuis...» din Nr-ii 96 și 97, dar primește răspunderea pentru publicare.

Nu găsește nimic punibil în articoli și nu se simte vinovat.

Declară mai departe, că acești doi articoli constituie un singur articol în două părți și sunt o polemică cu articolul lui Bánffy «Înmormântarea lui Janicsáry», apărut la 28 August 1904 în «Pesti Hirlap», din care cauză cere să se cetească și acest articol.

Presidentul promite a reveni asupra chestiunii.

Terminându-se interogatorul se dă cetire articolelor incriminați în întregime, traduși ungurește.

După cetirea traducerii oficiale a articolului de fond din Nrul 99, scris de dl Dr. Ștefan Petrovici, se admite și cetirea traducerii prezentate de autor. Însuși presidentul cetește această traducere.

Dl Coriolan Brediceanu, ca apărător al d-lui Gașpar, cere să se dea cetire «Memorand-ului prezentat de episcopatul rom. gr. or. contra proiectului de lege Berzeviczy, ca să arăte că factorii competenți ai bisericii noastre au luat poziție și mai declarată contra proiectului de lege decât acuzații în articolii incriminați.

Procurorul n'are nimic în contra, căci ține să asigure cea mai largă libertate apărării, observă însă că «Memorand-ului din chestiune e prezentat guvernului și nu e menit pentru publicitate, prin urmare nu poate forma obiectul unei acuze.

Tribunalul se retrage și respinge atât cererea d-lui Brediceanu privitor la cetirea Memorandului episcopatului, precum și cetirea articolului lui Bánffy din «Pesti Hirlap».

Cu aceste declară presidentul procedura de probațiune ca încheiată și invită pe procuror să prezente întrebările.

Întrebările sunt identice față de fiecare articol, într-un cât întrebă separat despre fiecare articol, de conține «agitațiunea naționalității române contra Maghiarilor.»

Dr. Petrovici cere să se elimineze, ca ofenză la adresa Românilor, cuvântul «oláh» din întrebare și să se înlocuiască cu «román».

Dr. Jurca cere ca ambii articoli «De mortuis» să fie cuprinși în o singură întrebare, căci sunt un singur articol. Tribunalul se retrage pentru a decide.

La orele 12 redeschide presidentul ședința și publică întrebările stabilite conform propunerii dlui Dr. Petrovici, înlocuindu-se cuvântul «oláh» cu «román». Cererea dlui Dr. Jurca ca cei doi articoli să se iee într'o singură întrebare, nu se ia în considerare.

Dr. Jurca anunță caz de nulitate. Urmează rechisitorul.

### Pledoariile.

La orele 11 și 50 începe acuzatorul public rechisitorul, care fără de a se ocupa de delictul imputat articolelor incriminați, băjbăe de invective la adresa Românilor și încheie cu un apel emfatic la adresa patriotismului juraților.

Vom aduce acest rechisitor în extras mai larg, ca să-l supunem judecării publicului nostru cetitor.

Terminând procurorul la orele 1, se suspendă ședința până la orele 3, când ia cuvântul dl Brediceanu ca să reducă la valoarea lor adevărată expunerile tendențioase ale acuzatorului. Vom aduce și acest mare discours mai pe larg, care a ținut 1 oră și jumătate. După apărător au luat cuvântul acuzații Dr. Petrovici și Dr. Jurca, vorbind cu multă demnitate și bărbăție. Vom aduce în extras și aceste discoursuri.

Au urmat apoi duplica și replicile, bogate în momente agitante, și când s'au retras jurații să-și spună verdictul, eră dejă ora 7.

### Verdictul.

După o consfătuire de 1/2 oră și-au făcut jurații apariția, în al căror nume a comunicat verdictul dl Dr. Geza Korniss.

La toate 5 întrebările au răspuns afirmativ jurații, declarând pe dl Mihail Gașpar vinovat în 2 cazuri de agitațiune contra naționalității maghiare,

pe dl Dr. Ștefan Petrovici pentru un caz și pe dl Dr. Cornel Jurca pentru două cazuri de aceeași agitațiune.

### Sentința.

La orele 8 seara a publicat apoi presidentul verdictul, prin care sunt condamnați

Mihail Gașpar la 10 luni temniță de stat și 400 cor. pedeapsă în bani.

Dr. Ștefan Petrovici la 6 luni temniță de stat și 200 cor. pedeapsă în bani.

Dr. Cornel Jurca la 8 luni temniță de stat și 400 cor. pedeapsă în bani.

Acuzații au anunțat recurs de nulitate!

### Mandatul deputatului Dr. A. Vlad.

Vineri a pertractat comisia V cenzurătoare a dietei jalba prezentată dietei contra mandatului lui Dr. Aurel Vlad, ales deputat în Orăștie. Subscritorii jalbei au adus ca motiv pentru nimicirea mandatului agitațiunea contra națiunii maghiare și terorizarea alegătorilor nemaghiari. Apărătorul alegerei a fost Dr. Ioan Erdélyi. Comisia a respins jalba și a declarat pe Dr. Aurel Vlad deputat verificat, pe motiv că datele înșirate arată — ce e drept — că s'a comis la alegere agitațiune contra națiunii maghiare, dar aceste date nu sunt cuprinse în jalbă. Curia a pedepsit pe acuzatori să plătească lui Dr. Erdélyi 1000 cor., ear lui Dr. Gall (susținătorul acuzei) 1200 coroane.

Dieta din Budapesta. Vineri și Sâmbătă s'a luat la desbatere propunerea de retorsiune a lui Eötvös și s'a primit. Premierul Tisza a depus pe biroul dietei datele privitoare la penzia fostului president al dietei Perczel. Dieta a fost apoi ajurnată până în 3 Mai n.

### Omagiu lui Musicescu.

— Descrierea bustului regretatului compozitor Gavriil Musicescu la Iași în 20 Martie (2 April n.) 1905. —

— Raport special pentru «Drapelul». —

De Ioan Vidu.

(3)

După inaugurare, Asociațiunea generală a artiștilor din localitate a oferit un banchet în onoarea delegaților societăților muzicale din provincie și Transilvania, cari au luat parte la această solemnitate. A tostat dl Em. Panaiteanu Bardasare directorul pinacotecei și școalei de belearte etc. ca președinte al Asociațiunii artiștilor, pentru delegați. Au răspuns Vidu și Paulian. Au mai tostat domni: Burada (profesor de conservator), Dragomir (artist dramatic, originar din Basarabia), Socean (profesor de contrabas), Mezzetti (directorul conservatorului), care în toastul seu zice, că «înaintea lui Dumnezeu și a celor prezenți să legătuește, că va nizu a da avânt muzicii noastre naționale, — unica cale adevărată, pe care trebuie să mergem». Apoi toastează dnii D. Ionescu, Al. Aurescu (duhul aranjat al festivităților), V. Atanasiu, Gh. Botez, Em. Manoliu, Reinicke, ear dl Codrean ne-a declamat două poezii proprii despre Moldova și Ștefan cel Mare. Mai toastează earăși Dl Paulian admoniând, că «cele zise și sustinute aici să nu fie zise numai în chipul unui foc de pae, ci faptă să se facă». Fiind timpul înaintat, «înainte de a pleca spre frontiere» I. Vidu mulțamește Ieșenilor de buna primire și le zice un «bun rămas!» Dl Dragomir (basarabian) prin temperamentul seu vioiu și entuziasmat ne reține prin un răspuns înflăcărat oratoric, început cu cuvintele: «Vidule, Vidule! nu uită și spune celor dela Voi că și Basarabia a fost aci! Spune-le că Ea trăește și cântă «Logojana!» Spune-le să nu-și uite de noi, căci «În noi un suflet bate!»

Aci fū momentul și locul unde dădură mâna: Moldoveni, Munteni, Transilvăneni, Bucovineni, Basarabeni și Macedoneni... Și apoi ne-am despărțit...

A doua zi, Luni, după ce vizitarăm mai multe instituțiuni de cultură, noi cu Muntenii plecarăm cu acceleratul spre București și T.-Severin; ear de aci eu cu Vasi peste frontieră.

«Reuniunea română de muzică din Lugoj» când a hotărît să ia parte prin delegați la inaugurarea bustului lui Musicescu, la care a contribuit și ea cu obolul seu, a motivat participarea prin următoarele: «La noi Românii și îndeosebi la cei din România se cultivă multă muzică, dar muzică de aceea care trece sub scutul internaționalității. Cu această școală, mulți streini își fac frumoase parale în țara românească; pe când muzica noastră populară e desconsiderată, întocmai precum eră odinioară limba română pe timpul Fanarioților. Urmarea e, că poporul român astăzi e rece față de cântările moderne auzite prin bisericile lui și pe la diferite festivități naționale. Musicescu a observat aceasta, și coborându-se la inima poporului românesc, s'a pus să cultive «limba» muzicală a acestui popor. I-a și succes, și urmarea a fost, că «Dela Nistru pân' la Tisa...» astăzi se cântă cu entuziasm această «limbă» chiar de cătră popor. Musicescu a avut imitatori; dar numărul streinilor și al celor cu internaționalismul pe buze e foarte mare. Cei puțini pot să se descurajeze și astfel triumful va fi pe partea internaționaliștilor. Pentru ca să se inspire curaj celor puțini spre a propaga curentul pornit de Musicescu în muzica națională, Reuniunea română de muzică din Lugoj, care de asemenea profesază principiile lui Musicescu, exmite delegații sei, pentru ca prin aceasta să poenteze valoarea muzicii populare românești față de ideile internaționaliste propagate în materie de muzică».

(Va urmă).

### Informațiuni.

Dela Academia română Membrii ardeleni și bucovineni ai Academiei române I. M. Moldovan, S. Fl. Marian, I. Vulcan și I. Teclu au făcut Duminecă în 9 April excursiune la Curtea de Argeș, însoțiți de dl ministru Tache Ionescu, și au fost primiți cu căldură de episcopul Timuș al Argeșului. Membrii ardeleni și bucovineni ai Academiei se bucură de mare simpatie și considerațiune în societatea distinsă a Bucureștilor. În una din zilele trecute au fost primiți de Maj. Sa Regele Carol în audiență dnii I. M. Moldovan, I. Teclu și S. Fl. Marian, ear în altă zi Ioan cav. de Pușcariu au fost invitați de Maj. Sa Regina la Palat, unde s'a dat o serată. Alaltăeri membrii ardeleni și bucovineni ai Academiei române au făcut excursiune la Constanța.

Dl Dr. Cassiu Maniu... liber. Duminecă în 16 April n. s'a împlinit anul de când dl Dr. Cassiu Maniu, avocat în Cluj, a intrat în temnița de stat dela Vaș, ca să-și îplinească pedeapsa de un an temniță de stat pentru un articol scris de Dsa și publicat în fostul ziar «Tribuna» din Sibiu. Astfel dl Dr. Cassiu Maniu a ajuns iarăși la mult dorita libertate.

† Ioan Simionașiu, președinte la sedria orfanală și protonotar onorar comitatens, membru în directoriul «Șulțan», membru la «Asociațiunea pentru lit. rom. și cultura poporului român» și membru la «Societatea pentru fondul de teatru român», a încetat subit din viață Sâmbătă în 2/15 April a. c. în Deva la orele 3 1/2 d. m. în anul al 67-lea al etății și al 32-lea al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământești ale scumpului defunct au fost așezate spre vecinică odihnă Luni în 4/17 April a. c. la orele 4 d. m. după ritul gr.-cat. în cimiteriul gr.-or. din Deva. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

† Aurel Popovici. Și iarăși un june în floare, rupt a fost dela tulpina familiară, nemilos smuls din stratul tinereții și în mormânt așezat! A. Popovici pedagog în cursul al doilea din Arad,



un tânăr foarte cinstit și student brav, în 14 l. c. a murit la obidații sei părinți, în Timișoara-Fabric. La înmormântarea lui, onoarea din urmă i-s'a dat de către toții Români locali cari cunoscuseră virtuțile răposatului. Flori au împodobit sicriul. Iar în convoiul junimei ce îl însoția, erau și 4 colegi, delegați ai cursului II ped. din Arad. Prohodul funerar și cuvântarea rev. dn. protopop Dr. T. Putici au fost pătrunzătoare. La mormântul deschis, un adio duios a rostit colegul Efrém Trâmbei, un coral s'a cântat sub conducerea învățătorului N. Nicorescu, și gielea au astrucat întreaga bucurie a părinților și nădejdea ce o are națiunea în fieștecare fiu al seu. *Eu*

**Dni Dri Traian Morcan și Virgil Olariu** au dat cenzura de avocat la Târgu-Mureșului. Primul își va deschide cancelarie advocațională în Câmpeni, al doilea în Deva.

**Di Pompiliu Cioban** a dat rigurosul al 3-lea de iură la universitatea din Budapesta și va fi în curând promovât doctor în științele iuridice.

**Di Octavian Utalea** a fost promovât la 8 April n. doctor în științele iuridice la universitatea din Cluj.

**Locotenent-colonelul Exarcu**, atașat militar al României la Viena, a fost rechemat în patria sa, unde va lua comanda unui regiment. Exarcu, care a petrecut în Viena aproape un deceniu, s'a bucurat — zice «N. Fr. Pr.» — de mare simpatie în cercurile diplomatice și militare din Viena. Și în societate și-a câștigat Exarcu și soția sa, o nepoată a prințului Dumitru Ghica, simpatii generale. Atașat militar român la Viena, în locul lui Exarcu, a fost numit căpitanul Schina.

**Înmormântarea episcopului Strossmayer** a avut loc Vineri la Diakovar în prezența a mii de oameni. Banul Croației a fost reprezentat prin șeful de secție Chavrak. Au mai luat parte: presidentul dietei Gjurgievici, primarul dela Praga Dr. Srb, primarul dela Zagreb Dr. Amrus, primarul dela Essegg Graff și mai multe societăți slave. Sfințirea decedatului a săvârșit-o arhiepiscopul Posilovici, iar arhiepiscopul Stadler a rostit un mare discurs, în care a relevat activitatea politică a defunctului și a provocat pe asistenți, ca la catafalcul episcopului să-și pună ca scop cultivarea limbei croate și totdeauna să fie pătrunși de dragostea față de poporul croat. După astrucarea episcopului în criptă, deputațiunile, reuniunile și corporațiunile s'au întrunit în catedrală. Aici au rostit discursuri: în numele academieii sudslave presidentul Smicklas, în numele universității din Zagreb rectorul Pliverici, în numele Reun. scriitorilor croați Babici, în numele dietei dalmatine Ivcevic, în numele orașului Zagreb primarul Amrus, în numele poporului ceh și al orașului Praga primarul Dr. Srb, în numele Slovacilor Hurban, etc. Ceremonia solemnă a ținut dela orele 9 a. m. până la ora 1 d. m.

**Sporirea armatei române.** Guvernul României lucrează la un proiect de lege, care are în vedere sporirea contingentului de recruți.

**Reprezentanța orașului Lugoj** va țineă Mercuri în 19 April 1905 la 3 ore p. m. adunare generală extraordinară, cu următoarele obiecte: 1. Propunerea referitoare la convertirea împrumuturilor orașenești. 2. Rugarea diurniștilor aplicați la oraș pentru votarea unui ajutor extraordinar. 3. Propunerea referitoare la regularea stradei «Bocea» în urma adaptării fostului edificiu al oficiului de dare regesc. 4. Propunerea privitoare la regularea stradei Hunyady în urma zidirei casei lui Anton Kutterna. 5. Propunerea privitoare la asigurarea polițiștilor opidani contra nenorocirii. 6. Remunerarea polițiștilor Ioan Bartok pentru lucrările de dezinfectare prestate din incidentul epidemiei de scarlatină. 7. Rugarea lui Iosif Ehmann pentru descrierea taxelor de pășune.

**Cablul Constanța-Constantinopol.** La 28 Mai va avea loc în prezența familiei regale române inaugurarea corabiei române «Romania», care va circula între Constanța și Smyrna. Tot atunci

va fi predat circulațiunei publice cablul (linia telegrafică submarină) între Constanța și Constantinopol. Cu ajutorul acestei linii telegrafice submarine se va efectua în modul cel mai grabnic circulația telegrafică între Germania, Austro-Ungaria și India.

**Notariate noi.** În urma reformei legii matriculare a devenit necesară înmulțirea notariatelor. Guvernul a pus la dispoziția comitatului nostru 24.000 coroane spre acest scop. Protoretorii și notarii interesați ai comitatului nostru au ținut în această afacere conferență sub presidiuul protonotarului Issikutz. S'a decis: 1) Comunele Recița-mont., Recița-rom., Ferenczfalva, Făget, Zlatița și Svinița să fie străformate în comune mari; 2) Să se înființeze notariate noi pentru comunele: Ostrov, Vereșmort, Bulei și Bacamezeu (cercul Mureș), Tomești, Goizești, Românești, Balossești, Jupânești și Lunani (cercul Făget), Ohaba-mutnic și Mutnicul-mare, Nădrag și Crivina (cercul Timiș), Moștor și Leucusești (cercul Bega), Ormeniș, Fényes, Domașnia (cercul Terego), Pervova și Lăpușnicel (cercul Bozovici), Toplești și Birza (cercul Orșova), Maidan și Jitin (cercul Oravița), Iaz, Var, Ciuta, Șerpești, Dalci, Ciclani, Rujen, Turnul și Zlagna (cercul Caransebeș), Doman, Cuptoare și Secul (cercul Recița). Creerea nouilor notariate va reclama gruparea nouă a notariatelor vechi. Planul întreg va fi prezentat congregațiunei comitatense.

**Un binefăcător.** Marele proprietar Ludovic Krausz din Budapesta a lăsat prin testament 300.000 cor. pentru scopuri filantropice izraelite, 100.000 cor. pentru scopuri filantropice fără deosebire de confesiune, a creat o fundațiune de 100.000 cor. pentru rudenii de-ale sale sărace și 500.000 cor. pentru înființarea unui azil pentru industriași și negustori săraciți.

**Caz interesant de hipnoză.** Un iurist din Budapesta, Kiss Kálmán, a ocupat în 2 April un post de instructor la copiii unei văduve distinse din Pesta-nouă. Dar numai o săptămână a stat acolo, apoi s'a rentors acasă și s'a plâns tatălui seu, că a trebuit să fugă din Pesta-nouă, unde în continuu e persecutat și chinuit de oameni. A mai spus, că la casa văduvei, unde locuia el, s'au adunat odată mai multe dame, cari au vorbit despre hipnoză, ear el ascultă conversația în odaia vecină. Deodată însă a adormit și când s'a deșteptat, se simțea foarte bolnav. Femeile își băteau joc de el, ear el s'a amoretat foc într-o doamnă prezentă, pe care însă abia atunci o văzuse pentru prima dată. Tânărul instructor a fugit apoi acasă. Medicii l-au examinat și au constatat, că pe tânărul l-au hipnotizat. E interesant, că 2 ani mai înainte persoane necunoscute hipnotizaseră pe un alt tânăr, numit Zigány Elemér. Poliția din Budapesta a pornit cercetare ca să afle pe hipnotizatori.

**Accident de tren.** La tunelul dela Ronco aproape de Genua (Italia) s'a întâmplat la 14 April ciocnire între un tren de persoane și unul de marfă. Patru oameni, între cari 2 soldați, au rămas morți, patru au fost grav răniți. Trei vagoane s'au sfărâmat.

**Plantă prevestitoare de vremi.** Meteorologul I. F. Nowack, originar din Austria, a aflat o plantă nouă, numită «Abrus precatorius», care e extrem de sensibilă față de schimbările și turburările din atmosferă și care își schimbă pozițiunea foilor sale de câte ori se schimbă vremea. Va să zică planta se poate folosi de minune la prevestirea vremilor. Nowack spune, că prin un mijloc special de cultivare a reușit să potenteze enorm această însușire a plantei. Douăzeci ani a lucrat Nowack la un nou sistem de prorocire a vremilor cu ajutorul minunatei sale plante, ear acum înființează în Londra un institut pentru prorocirea vremilor, ear în Viena o sucursală. Spre acest scop oameni bogăți i-au pus sume mari la dispoziție; între alții, contele Iacob Eltz i-a oferit 50.000 cor., ear contele Paul Eszterházy 20.000 cor. Nowack susține, că prin metoda seu dela o singură stațiune poți prevesti cu 3—8 zile înainte schimbarea vremii pe un teritoriu (cerc), care are 7000 kilometri în periferie, va să zică din Viena poți

prevesti vremea din întreagă Europa, Marea-Mediterană și oceanul nord-atlantic. Nowack mai zice, că prin sistemul seu poți proroci cu 4—8 zile înainte cutremurele de pământ, erupțiunile vulcanice și catastrofele de grindină, etc. Nowack are de gând să meargă la vară în Mexico, ca să aducă de acolo vre-o 2000 plante de aceste pe seama institutului seu, pentru cultivarea acestor plante în Europa, prin semințe, reclamă 3 ani de zile până le poți folosi spre scopuri meteorologice. Peste un an, cam pe la Paști 1906, institutul lui Nowack își va începe activitatea regulată și se vor da în fiecare zi buletine despre schimbarea vremilor: despre ploi, secetă, furtuni, etc.

**Muncă silnică pe viață.** Curtea cu jurați din Timișoara a condamnat pe țiganul Ioan Dateu din Buziaș la muncă silnică pe viață, pentru că a ucis și jefuit în 21 Ianuarie 1905 pe moașa Wilhelmine Salamon măr. Stefan Pap din Silagiu.

**AVIZ**  
alegătorilor români!

Din 5—15 Mai se fac reclamațiile și din 16—25 Mai observanțele la reclamațiuni în contra nedreptăților ce s'ar fi comis la compunerea listelor interinale. Aceste liste vor fi expuse la vederea celor interesați pentru a se putea căuta în caz de lipsă remediile oferite de lege.

Pe baza legilor pozitive a judicaturei curiale și ministeriale edau o carte, din care se poate orienta oricine asupra dreptului de alegător, asupra exercierii acestui drept și în fine asupra felului cum sunt a se lua remediile legale în contra nedreptăților făcute din incidentul compunerii listelor.

Acum e timpul suprem, ca cel puțin în timpul reclamațiunilor să-și asigure fiecare cetățean dreptul lui garantat prin legi.

Cartea intitulată: „Dreptul de alegător la alegerea deputaților dietali“, se află sub tipar și va apărea până în 25 April. Dela 25 April până în 5 Mai respective 15 Mai sunt 10, respective 20 zile, în care timp se pot câștiga dovezile de lipsă, despre cari, precum și despre forma actelor, ce sunt a se înaintă, dau îndrumările necesare în cartea sus amintită.

Prețul cărții e 50 bani, plus 10 bani porto postal. Se poate comandă pe lângă trimiterea anticipativă a prețului, dela librăria Seminarului din Blaj, sau dela subscrisul.

Blaj.  
Cu stimă:  
**Dr. Romul Boilă,**  
cand. de adv.

**Dare de seamă.**

Cu obiecte au mai contribuit la loteria pentru școala de menaj și industrie de casă, ce se va înființa în Sibiu, următoarele dame și domni:

Lulu Nemeș (Brașov) casetă cu hârtie de epistole. Maria Iordan Muntean (Brașov) porte-jurnal, Irina Popovici (Orade) pernă de divan. Terenția Ungurean (Curtacher) 2 perne de divan. Cornelia Păcală (Sulumberg) tabletă. Elența Patiuța (Alba-Iulia) pernă de divan. Eleftera Necșa (Brașov) ștergar. Mărioara Popescu (Sibiu) față de masă. Tasi Boiu (Sibiu) cenușerniță. Lillian R. Boiu (Sibiu) casetă cu hârtie de epistole. Caliopei Boiu (Sibiu) ștergar. Anastasie Toma (Sibiu) o garnitură de tablete. Maria D. Cunțan (Sibiu) brațieră. Maria Cunțan (Sibiu) 2 vol. poesii. Elena Cunțan (Sibiu) un vas pentru flori. Ersilia Vătășan (Sibiu) cenușerniță și călimar. Maria C. Popp (Sibiu) tabletă. Lavinica Barciuanu (Sibiu) săculeț. Adelina Oltean (Sibiu) săculeț, sachet, fugătoriu, o fețișoară de masă, serviciu pentru parfum, vas pentru flori și un tablou pictat. Veturia Mihalca (Hurez) tabletă. Mărioara Ardelean (Careiul-mare) ținător de ouă. Veturia Steer (Careiul-mare) tabletă, Augusta P. Cupcea (Careiul-mare) o pânzatură pe bufet. Lela Surdu (Sibiu) pernă de divan, porte-jurnal. Gabriela Mezei (Bpesta) batistă, periniță de ace. Ioana Stanca (Petroșeni) 2 ștergare. Elena Stanca (Petroșeni) fugător, covorel. Elisa-

veta Stanca (Petroșeni) tabletă, covorel. Elena Grama (Brașov) cutie de cravate. Gabriela Mezei (Bpesta) tabletă. Victoria Leșnican (Dobra) fugător, tabletă. Rafira Iancu (Mohu) 2 ștergare, o față de masă. Maria Chidu (R.-Vâlcea) învălitoare. Maria I. Gavrila (Mohu) ștergar. Rafila Ilean (Mohu) ștergar. Elena Decei (Mohu) ștergar. Ana S. Cărăban (Mohu) o măsură de lână. Agafia Lăncrăjan (Mohu) tabletă. Rafira I. Slavu (Mohu) săculeț. Sofia Coamța (Alba-Iulia) tabletă, corfiță. Aurolia Ardelean (Gyula-Vársánd) 2 tablete, straiță. Florica Rațiu (Pilul mare) tabletă. Ersilia Leucuța (Pilul-mare) tabletă. Livia Popovici (Chișineu) fugător. Aurora Marcuș (Giula) fugător. Alexandrina Schiopu (Reghinul-săsesc) tabletă. Eleonora Borcia (Sibiu) sachet, tabletă.

**BIBLIOGRAFIE.**

**A român görög katolikusok autonómiaja** (Autonomia greco-catolicilor români) de L. Gyárfás Elemér. Budapest 1905. Prețul 1 coroană. Sumarul acestei cărți maghiare, care tractează chestiunea autonomiei bisericei române gr. cat., este următorul: Biserică și stat (biserica orientală și occidentală, Autonomia, arhiepiscopia română gr. cat., biserica română înainte de catastrofa dela Mohács); Influența reformațiunii (influența calvinismului, metropolia de Alba-Iulia, diploma lui George Rákoczy II); Unirea (a doua Diploma Leopoldiana); Urmările unirei (episcopia de Făgăraș, metropolia dela Blaj); Nizinițele autonomice din timpul mainou (congres regnicolar de autonomie catolică).

**VARIETĂȚI.**

**Populațiunea Rusiei.** După o statistică recentă populațiunea Rusiei este de 125,640.021 locuitori, între cari 7,931.000 Poloni și 5,063.156 Ovrei. Numărul analfabeților e de 39.9%. În privința religiei populațiunea se împarte astfel: 87.1 milioane ortodoxi, 11.5 milioane catolici, 13.9 milioane mohamedani. Din totalitate locuitorilor 97 milioane sunt țărani.

**Cele mai mari tunuri.** Pentru apărarea țărmurilor ostice ai Statelor Unite servesc câteva tunuri uriașe. Țeava unui astfel de tun uriaș e de oțel și are lungime de 15 metri. Ghiulelele acestor tunuri au 40-60 cm. în diametru și fiecare cântărește 1090 kilograme. Fiecare pușcătură consumă 290 kilograme prav de pușcă și fiecare pușcătură costă 4000 coroane.

**Cursul pieței Lugoj.**

Marfa	greutate	coroane	bani
Grâu prima calitate	90	16	—
de mijloc	85	15	60
Săcară prima calitate	80	14	60
de mijloc	75	13	80
Orz prima calitate	80	14	60
de mijloc	75	14	—
Ovăs prima calitate	45	14	80
de mijloc	40	13	60
Cucuruz prima calitate	85	16	60
de mijloc	85	16	40
nou	10	—	—
Făină 0.	75	29	40
prima	72	28	20
albă	70	27	40
brună	68	26	80
Orez	1	48	—
Gris	80	36	—
Arpăcaș	70	48	—
Mazăre	90	48	—
Linte	85	56	—
Fasole	80	36	—
Mălaiu mărunț	70	36	—
Cartofi	—	12	—
Fân prima calitate	—	9	—
de mijloc	—	8	—
Paie	—	4	—
Stejar	—	6	20
Cărbuni de peatră	—	5	50
de Petroșeni	—	4	—
Oloiu de rapia	—	96	—
Lumini de stearină	—	1	08
topite	—	84	—
Săpun	—	80	72
Carne de vită I. calitate	—	1	20
II.	—	1	12
Unsoare de porc	—	1	60
Sămânță de chimin	—	1	12
Sare, bucăți	—	22	—
Zăhar	—	96	—
Vin	—	80	—
Spirt I.	—	15	—
II.	—	14	—



Fundatiunea Alexandru și Ana Nedelcu din Lugoj.

Nr. 14.  
1905.

Coneurs.

Comitetul parohial al bisericii gr. or. române din Lugoj, ca administrator al «Fundatiunii Alexandru și Ana Nedelcu», escrie pe baza punctului 2 lit. b) a testamentului fondatorilor, conform §§-lor 4—12 din statutele pentru administrarea fundatiunii și a punctului 2 lit. b) din literile fundatiunale un **Concurs pentru anul curent 1905, în scopul conferirii a două premii — daruri fundatiunale: unul de 1000 și unul de 2000 coroane.**

Condițiunile acestui concurs sunt:

1. Aceste două premii se vor împărți însurătorilor lipsiți din comuna Lugoj, com. Caraș-Severin, cari sunt de naționalitate români și de religie gr. or. română, duc o viață nepătată și dovedesc un trecut frumos și dela cari e de așteptat, că vor întemeia o familie harnică și onestă. Unul dintre aceste premii, de 1000 coroane, se va împărți unei perechi de măestri, altul de 2000 coroane unei perechi de neguțatori.

2. La aceste premii pot concura:

a) Căsătorii dela unul până la trei ani, adică acele perechi căsătorite bisericește, dela a căror căsătorie până la **1 Iulie 1905** încă nu au trecut trei ani.

b) Tinerii incredințați, adică logodiți bisericește.

3. Recurenții au să dovedească:

a) că sunt născuți din părinți gr. or. români și din Lugoj.

Aceasta să o dovedească cu cartea de botez a însuratului și a soției sale, respective a mirelui și miresei.

b) că recurenții nu au fost pedepsiți de judecătoria sau de administrațiune pentru atare abatere cât de mică și respective că purtarea lor în toată privința a fost exemplară; acestea să le dovedească prin atestat dela antistia comunală.

c) că Dumineca și în sărbători mai mari recurenții au cercetat — cât se poate de regulat — biserica, că pe an s'au cuminecat odată, și că moralitatea lor nu cade sub îndoială.

Aceasta să o dovedească prin atestat parohial recurenților.

d) că știu scrie, ceti și socoti atâta cât e neîncunjurat de lipsă pentru starea lor civilă, adică de neguțatori și măestri.

Aceasta să o dovedească prin atestat parohial sau prin cercetări din partea comitetului parohial.

e) Logodiții au să dovedească logodirea prin atestat parohial și pot primi premiul numai după ce s'au cununat: la 1 Iulie din acest an, ca ziua de cununie a fondatorilor sau în Dumineca întâia din luna lui Iulie.

Dacă atari logodiți, cărora li-s'a votat premiul, nu s'au cununat până în ziua mai sus indicată, conferirea premiului își perde valoarea.

4. Întâmplându-se ca să fie concurenți binemeritați și din familia fondatorului «Nedelcu», atunci aceștia se vor lua în deosebită considerațiune.

5. Cvitând premiații premiul au să facă făgăduința în evită, că și pe viitor se vor purta bine și vor fi credincioși unul altuia și bisericii gr. or. rom.

Se așteaptă dela premiați, ca să vină la biserică în ziua parastasului celebrând pentru fondatori și odată pe an să cerceteze capela din morminți, ducând cu sine un buchet de flori sau o cunună de flori.

6. Recursele înzestrate cu cele mai sus prescise, au să se adreseze către comitetul parohial gr. or. rom. din Lugoj, ca administrator al fundatiunii «Alexandru și Ana Nedelcu», la mâna presidentului aceluia **Dr. George Popoviciu**, protopresbiter în Lugoj.

7. Terminul pentru intrarea recurselor e **1 Mai 1905** st. v. și acele recurses, cari se vor prezenta după acest termen, nu se primesc la concurs.

*Dat în ședința comitetului parohial al comunei bisericești gr.-or. rom. din Lugoj ca administrator al fundatiunii «Alexandru și Ana Nedelcu», ținută la 5 Martie st. v. 1905.*

**Dr. George Popoviciu,** Mihail Gașpar,  
president. notar.

„Lugosana“

instituit de credit și economii ca societate pe acții în Lugoj.

Anul fondării 1889.

Capital social 300.000 Cor.

Fondurile proprii c. a. 90.000 Cor.

Depuneri spre fructificare

1.500.000 Cor.

acordă împrumuturi cambiale cu acoperire ipotecară și pe lombard cu 8%, escomptează cambii cu 3 eventual cu 2 subscrieri pe timp de 3 până la 6 luni, de ale privaților și de ale corporațiunilor cu 7—8%, primește depuneri spre fructificare fără anunț cu 4%, cu anunț 5%.

Darea după interese o solvește însuși institutul.

Nr. 8. x—20.

Directiunea.



Bilz Naturheilmittel

Cel mai excelent sfetnic în toate cazurile de boală pentru casă și familie. Cel mai bun medic de casă, infalibil și practic. Cartea aceasta să nu lipsească din nici o familie, în care se cetește nemțește.

Prețul opului în ediția de 1 volum cor. 19.20 bani. Prețul în ediția de 3 volume cor. 30 —

Cereți prospecte gratuite și franco, dela Rezentantul general:

Reformschriftsteller Schmall Viena (Wien) VII 3.

Pravul Bauer

patentat

Mijloc excelent și sigur pentru combaterea incendiilor

probat și aprobat de autoritățile publice

se poate căpăta în cantități mici și mari

la ferăria Anton Haberehrn

Lugojul-român vis-à-vis de cafeneaua »Corso«

Anton Haberehrn

Nr. 10 (x—20)

Provocare și apel

cătră on. conducere a comitatului Caraș-Severin, cătră magistratul orașenesc și cătră proprietarii de realități, etc. etc.

E supremă necesitate a aduce respectuos și conștientios din nou aminte on. public **pravul de stins al lui Bauer**, înainte de a se întâmpla eventuale catastrofe. Pravul acesta ofere și a oferit cel mai favorabil, aprobat și eficace mijloc contra incendiilor băntuitoare.

Se recomandă fiecăruia a cumpăra acest prav. Despre modul de folosire se dau bucurosi deslușiri în localul de vânzare amintit mai sus.

Comis

harnic în bransa de coloniale se acceptează la

„Severineana“ societate comercială pe acții Caransebeș.

Reclama

Reclama stabilă, efectuoasă și practică este sufletul factorul dător de viață al fiecărei fabrici, întreprinderi și afaceri comerciale. Cum, unde și când poți publica anunțuri mai cu efect, mai bine și mai eștin, te poți informa la

**Expediția de anunturi Iulius Leopold**

Budapesta, VII, Erzsibet-körut 54, unde se poartă grije cu deosebită cunoștința specială în mod conștientios, punctual și eștin, de inserate și reclame în toate foile din Budapesta, din provința și din străinătate, precum și în calendare.

Red (x—1) Preliminare de spese și planuri gratis.

Dela primăria orașului Lugoj.

Nr. 3172 ad. 1905.

Publicațiune.

Aduc la cunoștința acelor posesori de pământ, cari au cerut sămânță de lucernă, că ministrul reg. ung. de agricultură a dispus, ca să se trimită pe adresa primarului orașenesc la stațiunea căii ferate Lugoj cu rambursă postală 954 kilograme de lucernă, 100 kilograme socotite cu 100 coroane.

Lugoj, 5 April 1905.

Marsovszky, primar.

P. P. 11 (3—3).

COMPOSITIONI MUSICALE de G. Porumbescu

se află de vânzare la REDACTIA „DRAPELUL“ cu următoarele prețuri:

- Imn de urare, pentru 2 voci și pian. . . 50 bani.
- Hora Prahovei, pentru pian . . . . . 50 „
- A călăt o rață lină, p. 2 voci și pian . 50 „
- Fluturaș de noapte, polcă p. pian . . . 50 „
- Frunză verde mărgărit, p. voce și pian 50 „
- Pe câmpiile Stupcei, polcă p. pian . . . 50 „
- Fata popii, p. voce și pian . . . . . 50 „
- Basme lășene, vals p. pian . . . 1 cor. 50 „
- Uvertură la „Crai nou“, p. pian 1 . . . 50 „
- Baladă, pentru violon și pian 1 . . . 25 „
- O roză vestejită, p. voce și pian 1 . . .
- Tupiluș prin năgăruș, polcă p. pian . . 50 „

La comande prin postă este de a se atura 10 bani pentru costul postal de bucată.

Comandele sunt a se face direct la

Redacția „Drapelul“ — Lugoj. Red. (x—20).

Societatea de lectură «Petru Maior» din Budapesta a hotărît să vindă

„Istoria Românilor“

de Petru Maior

cu preț redus de 1 cor.

A se adresa la cassarul Societății MIHAIU ȘERBAN stud. fil. Budapesta IV, Molnár-uteza 20, II, 10 A., trimițând de fiecare exemplar 1 cor. + 20 bani porto.

Red. (x—25)

E. Fitz mai nainte Kehrer

Prima compactorie în Lugoj întocmită cu mașini.

Lugoj, str. Timișoarei. Înființată în anul 1847.

Am onorul a aduce la cunoștința on. mei mușterii, precum și P. T. publicului, că mi-am provăzut compactoria, esistentă din anul 1847, cu mașinile cele mai noi.

Principiul meu este: lucru punctual și curat, serviciu prompt și prețuri eștine. Lucrări primite de afară se liferează franco.

Vă rog ca prin o comandă de probă să vă convingeți de lucrul bun. Pentru numeroase comande se roagă

Sunt în plăcuta poziție să pregătesc chiar lucrări de artă și aurituri în cea mai frumoasă esecutare.

N'am cruțat osteneală și spese și mi-am procurat cele mai noi mașini și mi-am angajat cele mai bune puteri de lucru.

cu distinsă stima

Nr. 158 (x—27)

E. Fitz.